

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 23/18

Λουξεμβούργο, 28 Φεβρουαρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-46/17
Hubertus John κατά Freie Hansestadt Bremen

Η παράταση συμβάσεως εργασίας πέραν του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος μπορεί να περιοριστεί χρονικά

Ο εργαζόμενος δεν μπορεί να προβάλει ότι πρόκειται για καταχρηστική σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου

Ο Hubertus John προσελήφθη από τον Δήμο της Βρέμης (Γερμανία) ως συμβασιούχος εκπαιδευτικός. Όταν επρόκειτο να συμπληρώσει το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος, ο H. John ζήτησε να συνεχίσει να εργάζεται και πέραν της ημερομηνίας αυτής. Ο Δήμος δέχθηκε να παρατείνει τη σύμβασή του μέχρι το τέλος του σχολικού έτους 2014/2015. Στη συνέχεια, ο Δήμος απέρριψε μια άλλη αίτηση για παράταση της συμβάσεως του H. John μέχρι το τέλος του πρώτου εξαμήνου του σχολικού έτους 2015/2016. Θεωρώντας ότι η ορισμένου χρόνου παράταση που του χορηγήθηκε είναι αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης, ο H. John προσέφυγε στη δικαιοσύνη κατά του Δήμου.

Επιληφθέν της υποθέσεως, το Landesarbeitsgericht Bremen (δευτεροβάθμιο δικαστήριο εργατικών διαφορών της Βρέμης, Γερμανία) επισημαίνει ότι η ισχύουσα γερμανική ρύθμιση παρέχει υπό ορισμένες προϋποθέσεις τη δυνατότητα στους συμβαλλόμενους σε σύμβαση εργασίας να μεταθέσουν την ημερομηνία λύσεως της συμβάσεως για τον λόγο και μόνον ότι ο εργαζόμενος, με τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος, δικαιούται σύνταξη γήρατος.

Το Landesarbeitsgericht Bremen ερωτά το Δικαστήριο κατά πόσον η ρύθμιση αυτή είναι συμβατή με την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ηλικίας¹ και με τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου² (συμφωνία η οποία αποσκοπεί στην αποτροπή της καταχρηστικής συνάψεως διαδοχικών συμβάσεων ορισμένου χρόνου).

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ηλικίας δεν αντιτίθεται σε εθνική διάταξη όπως η επίμαχη, η οποία εξαρτά τη μετάθεση της ημερομηνίας παύσεως της δραστηριότητας των εργαζομένων που έχουν συμπληρώσει την προβλεπόμενη από τον νόμο ηλικία συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος από τη συναίνεση του εργοδότη η οποία δίδεται για ορισμένο χρόνο.**

Κατά το Δικαστήριο, η επίμαχη ρύθμιση δεν αποτελεί δυσμενές μέτρο έναντι των προσώπων που συμπλήρωσαν την ηλικία συνταξιοδότησεως σε σχέση με εκείνους που δεν τη συμπλήρωσαν ακόμη. Η εν λόγω ρύθμιση αποτελεί εξαίρεση από την αρχή της αυτοδίκαιης λύσεως της συμβάσεως εργασίας όταν ο εργαζόμενος συμπληρώσει το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησεως και παρέχει τη δυνατότητα να μετατεθεί η ημερομηνία λύσεως της σχέσεως εργασίας περισσότερες φορές, χωρίς προϋποθέσεις και χρονικό περιορισμό. Η συνέχιση της εργασιακής σχέσης δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να επέλθει χωρίς τη συμφωνία των δύο συμβαλλομένων μερών.

¹ Η εν λόγω απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ηλικίας προβλέπεται από την οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ 2000, L 303, σ. 16).

² Συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, που συνήφθη στις 18 Μαρτίου 1999 και περιλαμβάνεται στο παράρτημα της οδηγίας 1999/70/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου που συνήφθη από τη CES, την UNICE και το CEEP (ΕΕ 1999, L 175, σ. 43).

Όσον αφορά τη συμφωνία-πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου, το Δικαστήριο εκφράζει κατ' αρχάς τις αμφιβολίες του για το κατά πόσον η επίμαχη παράταση μπορεί να θεωρηθεί ως σύναψη διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου. Πράγματι, δεν αποκλείεται η παράταση αυτή να θεωρηθεί ως απλή συμβατική μετάθεση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως που είχε συμφωνηθεί αρχικώς.

Το Δικαστήριο παρατηρεί συναφώς ότι από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η επίμαχη ρύθμιση μπορεί να ευνοήσει τη διαδοχική σύναψη συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή ότι συνιστά δυνητική πηγή καταχρήσεων σε βάρος των εργαζομένων. Εν πάση περιπτώσει, δεν υπάρχει λόγος να θεωρηθεί ότι τα όρια ηλικίας που αντιστοιχούν στο γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησεως περιάγουν συστηματικά τους εν λόγω εργαζομένους σε αβέβαιη κατάσταση, κατά την έννοια της συμφωνίας-πλαισίου, εάν αυτοί λαμβάνουν πλήρη σύνταξη και, ειδικότερα, εάν ο εργοδότης έχει δικαίωμα να ανανεώσει την εν λόγω σύμβαση εργασίας.

Στην περίπτωση που το Landesarbeitsgericht Bremen καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η παράταση που χορηγήθηκε στον H. John πρέπει να θεωρηθεί ως σύναψη διαδοχικών συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου, το Δικαστήριο κρίνει ότι **η συμφωνία πλαίσιο για την εργασία ορισμένου χρόνου δεν αντιτίθεται σε εθνική διάταξη όπως η επίμαχη, η οποία παρέχει στους συμβαλλομένους σε σύμβαση εργασίας τη δυνατότητα να μεταθέσουν χωρίς χρονικό περιορισμό, με κοινή συμφωνία, και, ενδεχομένως, για περισσότερες από μία φορές την ημερομηνία λύσεως της συμβάσεως, για τον λόγο και μόνον ότι ο εργαζόμενος, με τη συμπλήρωση του γενικού ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως, δικαιούται σύνταξη γήρατος.**

Το Δικαστήριο παραπέμπει συναφώς στις παρατηρήσεις του Landesarbeitsgericht Bremen, σύμφωνα με τις οποίες ο υπάλληλος που έχει συμπληρώσει το γενικό όριο ηλικίας συνταξιοδότησεως λόγω γήρατος διακρίνεται από τους λοιπούς υπαλλήλους, όχι μόνο διότι έχει κάλυψη κοινωνικής ασφαλίσεως, αλλά επίσης διότι βρίσκεται, κατά κανόνα, στο τέλος του επαγγελματικού του βίου και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί γι' αυτόν εναλλακτική επιλογή, λαμβανομένης υπόψη της ορισμένης διάρκειας της συμβάσεώς του, η σύναψη σχέσεως εργασίας αορίστου χρόνου. Επιπλέον, η επίμαχη παράταση διασφαλίζει τη διατήρηση των αρχικών συμβατικών όρων, ενώ ταυτόχρονα ο συγκεκριμένος εργαζόμενος διατηρεί και το δικαίωμα να λάβει σύνταξη γήρατος.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106